

KLAUZURNÍ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA

Magisterské studijní programy

Učitelství českého jazyka a literatury pro 2. st. ZŠ

Učitelství českého jazyka a literatury pro SŠ

Učitelství českého jazyka a literatury pro 2. st. ZŠ a SŠ

5. května 2023

Jméno a příjmení:

Aprobace:

Identifikační číslo:

	počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie a tvoření slov	
Fonetika, fonologie a pravopis	
CELKEM	

Celkové hodnocení:

A

B

C

N

Student/-ka byl/-a seznámen/-a s výsledkem KP z ČJ

datum:

podpis:

Veganské máslo nevodní Bruselu

Označování rostlinných alternativ potravin jako například vegetariánské máslo, vejce nebo alternativa mléka je dle ministerstva zemědělství porušením unijních nařízení. Stanovisko, které není právně závazné, zveřejnila koncem ledna Státní zemědělská a potravinářská inspekce, na což upozornila organizace Pro Veg Česko. Ta má k dispozici právní rozbor, dle kterého ministerstvo výrobcům fakticky sděluje, že mají názvy svých výrobků buďto změnit, nebo počítat s tím, že se budou muset kvůli ochraně svých práv obrátit na soud.

Potravinářská inspekce uvedla, že některá označování alternativ potravin porušují nařízení o organizaci trhů se zemědělskými produkty či nařízení o poskytování informací o potravinách. Dle inspekce se při kontrolách bude posuzovat kromě názvů i prezentace potraviny včetně grafického znázornění a stanovisko resortu zemědělství má pouze informativní charakter.

Závazný výklad právních předpisů při jejich aplikaci na konkrétní případ mohou uvádět jen nezávislé soudy. „Jakýkoli jiný výklad právního předpisu má pouze informativní význam a není právně relevantní,“ uvádí inspekce.

Stanovisko se týká potravin, které se na trh uvádí jako alternativy produktů živočišného původu. V Česku například společnost Nestlé prodává alternativu tuňáka na bázi hrachového proteinu nazvanou Vuňák či veganskou alternativu vajec vyrobenou ze sójové bílkoviny. Stanovisko ministerstva uvádí, že použití označení jako netuňák nebo hrachový tuňák jsou porušení nařízení EU, protože označení tuňák je vymezeno pro rybu. Podobně považuje za porušení unijních nařízení i označení potravin jako veganská smetana, napodobenina jogurtu, nemléko nebo například nemed.

1. STYLISTIKA

1. a) Do které funkčněstylové oblasti byste zařadili uvedený text?

b) Jaké slohové postupy se v textu dominantně uplatňují?

c) O jaký slohový útvar se jedná?

2. a) Jak je text členěn z hlediska horizontálního?

b) Uveďte dílčí téma 2. odstavce.

c) Uveďte dílčí téma 3. odstavce.

3. Které prostředky vertikálního členění se v textu uplatňují a s jakou funkcí?

prostředek

funkce

4. K následujícím výrazům přiřadte na základě jejich výskytu v přiloženém textu adekvátní slohový příznak. Vybírejte přitom ze škály: výraz neutrální, knižní, termín.

alternativa

relevantní

dle

protein

2. SYNTAX

1. Proveďte syntaktickou analýzu následující věty jednoduché a její stavbu znázorněte náležitým plošným schématem (s údaji o každém větném členu a skladebních vztazích gramatických a sémantických).

Označování rostlinných alternativ potravin jako například vegetariánské máslo, vejce nebo alternativa mléka je dle ministerstva zemědělství porušením unijních nařízení.

2. Znázorněte stavbu následujícího souvětí náležitým plošným schématem, v kterém budou údaje o jednotlivých větách (způsob připojení, větněčlenská funkce, sémantický vztah).

Stanovisko, které zveřejnila koncem ledna Státní zemědělská a potravinářská inspekce, se týká potravin, jež se na trh uvádí jako alternativy produktů živočišného původu, proto v Česku například společnost Nestlé prodává alternativu tuňáka na bázi hrachového proteinu nazvanou Vuňák či veganskou alternativu vajec vyrobenou ze sójové bílkoviny, stanovisko ministerstva totiž uvádí, že použití označení jako netuňák nebo hrachový tuňák jsou porušení nařízení EU, protože označení tuňák je vymezeno pro rybu.

3. Označte ve větě VF a podtrhněte valenční větné členy. Zapište řádně GVV (reflektujte v zápise podobu VF!). Pokuste se na příkladové větě vysvětlit rozdíl mezi verbální valencí a neverbální valencí.

Závazný výklad právních předpisů při jejich aplikaci na konkrétní případ mohou uvádět jen nezávislé soudy.

GVV:

Verbální valence:

Neverbální valence:

4. Potrhňte v následujících větách podmět a přísudek a určete jejich druh (zohledněte jejich zapojení do textu).

a) *Podobně považuje za porušení unijních nařízení i označení potravin jako veganská smetana, napodobenina jogurtu, nemléko nebo například nemed.*

Podmět:

Přísudek:

b) *Ta má k dispozici právní rozbor.*

Podmět:

Přísudek:

5. Najděte v prvním odstavci textu nepravou větu vedlejší a vysvětlete povahu tohoto syntaktického jevu.

NVV z textu:

NVV definice:

3. MORFOLOGIE

1. Určete slovnědruhovou platnost slov užitých v textu:
 - a) *dle*
 - b) *což*
 - c) *sděluje*
 - d) *či*
 - e) *použití*

2. Určete deklinační vzor níže uvedených podstatných jmen:
 - a) *alternativa*
 - b) *resort*
 - c) *nemed*

3. Určete třídu (podle kmene přítomného) níže uvedených sloves:
 - a) *zveřejnit*
 - b) *považovat*

4. Utvořte:
 - a) přechodník minulý činný pro ženský rod mn. č. od slovesa *zveřejnit*
 - b) přechodník přítomný činný pro mužský rod j. č. od slovesa *posuzovat*
 - c) přičestí trpné pro mužský rod j. č. od slovesa *považovat*
 - d) 2. osobu jednotného čísla rozkazovacího způsobu slovesa *mít*
 - e) podstatné jméno slovesné od slovesa *uvádět*

5. Uveďte latinský název pro 6. pád

6. Napište latinský název pro rod slovesný

7. Určete druh zájmena *tím*

8. Utvořte 2. pád množného čísla od podstatného jména *máslo*

9. Utvořte 7. pád množného čísla od podstatného jména *nařízení*

4. LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV

1. K daným výrazům uveďte jejich příslušné slovotvorné charakteristiky.

	<i>výrobek</i>	<i>ochrana</i>
motivující slovo		
slovotvorný základ		
slovotvorný formant (včetně hláskových alternací)		
slovotvorná kategorie		
onomaziologickorelační typ tvoření*		

*zde vybírejte ze škály: mutace, modifikace, transpozice

2. Vypište z textu:

- a) toponymum
- b) chrématonymum
- c) zkratku
- d) opozitum

3. K následujícím slovům cizího původu z textu uveďte jejich domácí jednoslovné synonymum. Vycházejte přitom z jejich významu v textu.

organizace (1. odst.)

kontrola

aplikace

organizace (2. odst.)

4. Označte u uvedených slov jejich způsob utváření. Vybírejte ze škály:

a) derivace, b) kompozice, c) komplexní způsob kompozičně-derivační.

zemědělec

zemědělství

5. FONETIKA, FONOLOGIE A PRAVOPIS

1. a) Transkribujte následující věty (nezapomeňte na označení hlavního slovního přízvuku)

Přehráváním videozáznamů ze speciálních výslechů s dětmi pokračovalo v úterý před Krajským soudem v Liberci projednávání případu 33letého muže podezřelého ze znásilnění 7 dětí. Jmenovaný pořádal dětské tábory, přestože byl dřív odsouzen za zneužívání dětí a lékaři mu diagnostikovali pedofilií.

- b) Podtrhněte slova (v netranskribovaném textu, viz bod 1.), v nichž vyslovujeme neznělé ř, a uveďte obecné podmínky jeho výslovnosti

- c) V první výpovědi (v netranskribovaném textu, viz bod 1.) naznačte symbolem *O* logické hranice mezi promluhovými úseky

- d) Ve druhé výpovědi (v netranskribovaném textu, viz bod 1.) podtrhněte příklonky.

2. Určete druh otázky a graficky naznačte průběh koncové kadence:

Kolikrát denně si čistíš zuby?

Jsi ke svým přátelům zdvořilý?

Půjdeš dnes do kina, nebo do divadla?

3. Vyjmenujte jednotky souvislé řeči realizované v rámci promluvy a uveďte ke každé, co ji zvukově charakterizuje:

a)

b)

c)

d).....

4. Uveďte příklady dvou úžinových neznělých souhlásek:

5. Uveďte názvy neortoepických jevů ve slovech:

[vod]

[dicki]

[lepči:]

[takove:o]

[žencka:]

6. Definujte:

a) foném

b) alofon

7. V následujících větách opravte všechny jazykové chyby:

František z Josefem byli dobrými přátely. Jedním z nejznámějších hudebních skladatelů je Bedřich Smetana, Litomišlský rodák. Včera kvečeru k nám přišly rodiče a teta se svojí dcerou. Byla si sebou jistá před kamarádkamy, ale když vystupovala veřejně trápila jí tréma. Na svym vozidle mám upevněné lyžiny. Dlouho jsem neviděl tak nehumání zacházení ze zvířatami. Přirozený a spontání výtvarný projev dospívajících je zaměřen na poznání výtvarného sebe vyjadřování. Maminčiný pikantní uzenači byly oblíbenou pochoutkou celé rodiny. Policie prověřuje informaci podle které o víkendu na chomutovsku v blízkosti obce Hora svatého Šebestiána, napadl vlk muže a jeho psa. Po sociálních sítích se začalo šířit video, jenž zachycuje skupinku výrošků, kteří brutálně mlátí malého chlapce, bijí ho pěstma a nutí ho si před nima kleknout. Zdálo se my že se nám někdo dobíval do ubyкаче. Další příjemci dotace deklarují, že budou financovat rodilých mluvčí

víc než v předchozím roce. Klouzci dřív rostly v modřínových lesích. Zjistěte termín zplatnosti daně ze svých nemovitostí. Odstranit holubý výkaly ze soch na Palackého Náměstí se nedařilo. Nepokládej táci s chlebíčkami na rozvyklaný stůl. Úřady dosud neudali počet *objetí* havárie u našeho největšího Krajského města. Muž který v reakci na obscéní žert bodl v Mimoňském baru svého kamaráda do krku si odpiká tři roky vězení. Kamarádovy byla zamýtnuta žádost kvůli nedoložení poviných příloch v termínu danném Obecním úřadem. Angličtina je při učení spočátku snažší, než němčina, ale postupně látka nabývá na obtížnosti.